

Over dit boek

Dit is een digitale kopie van een boek dat al generaties lang op bibliotheekplanken heeft gestaan, maar nu zorgvuldig is gescand door Google. Dat doen we omdat we alle boeken ter wereld online beschikbaar willen maken.

Dit boek is zo oud dat het auteursrecht erop is verlopen, zodat het boek nu deel uitmaakt van het publieke domein. Een boek dat tot het publieke domein behoort, is een boek dat nooit onder het auteursrecht is gevallen, of waarvan de wettelijke auteursrechttermijn is verlopen. Het kan per land verschillen of een boek tot het publieke domein behoort. Boeken in het publieke domein zijn een stem uit het verleden. Ze vormen een bron van geschiedenis, cultuur en kennis die anders moeilijk te verkrijgen zou zijn.

Aantekeningen, opmerkingen en andere kanttekeningen die in het origineel stonden, worden weergegeven in dit bestand, als herinnering aan de lange reis die het boek heeft gemaakt van uitgever naar bibliotheek, en uiteindelijk naar u.

Richtlijnen voor gebruik

Google werkt samen met bibliotheken om materiaal uit het publieke domein te digitaliseren, zodat het voor iedereen beschikbaar wordt. Boeken uit het publieke domein behoren toe aan het publiek; wij bewaren ze alleen. Dit is echter een kostbaar proces. Om deze dienst te kunnen blijven leveren, hebben we maatregelen genomen om misbruik door commerciële partijen te voorkomen, zoals het plaatsen van technische beperkingen op automatisch zoeken.

Verder vragen we u het volgende:

- + *Gebruik de bestanden alleen voor niet-commerciële doeleinden* We hebben Zoeken naar boeken met Google ontworpen voor gebruik door individuen. We vragen u deze bestanden alleen te gebruiken voor persoonlijke en niet-commerciële doeleinden.
- + *Voer geen geautomatiseerde zoekopdrachten uit* Stuur geen geautomatiseerde zoekopdrachten naar het systeem van Google. Als u onderzoek doet naar computervertalingen, optische tekenherkenning of andere wetenschapsgebieden waarbij u toegang nodig heeft tot grote hoeveelheden tekst, kunt u contact met ons opnemen. We raden u aan hiervoor materiaal uit het publieke domein te gebruiken, en kunnen u misschien hiermee van dienst zijn.
- + *Laat de eigendomsverklaring staan* Het “watermerk” van Google dat u onder aan elk bestand ziet, dient om mensen informatie over het project te geven, en ze te helpen extra materiaal te vinden met Zoeken naar boeken met Google. Verwijder dit watermerk niet.
- + *Houd u aan de wet* Wat u ook doet, houd er rekening mee dat u er zelf verantwoordelijk voor bent dat alles wat u doet legaal is. U kunt er niet van uitgaan dat wanneer een werk beschikbaar lijkt te zijn voor het publieke domein in de Verenigde Staten, het ook publiek domein is voor gebruikers in andere landen. Of er nog auteursrecht op een boek rust, verschilt per land. We kunnen u niet vertellen wat u in uw geval met een bepaald boek mag doen. Neem niet zomaar aan dat u een boek overal ter wereld op allerlei manieren kunt gebruiken, wanneer het eenmaal in Zoeken naar boeken met Google staat. De wettelijke aansprakelijkheid voor auteursrechten is behoorlijk streng.

Informatie over Zoeken naar boeken met Google

Het doel van Google is om alle informatie wereldwijd toegankelijk en bruikbaar te maken. Zoeken naar boeken met Google helpt lezers boeken uit allerlei landen te ontdekken, en helpt auteurs en uitgevers om een nieuw leespubliek te bereiken. U kunt de volledige tekst van dit boek doorzoeken op het web via <http://books.google.com>

674

B

195

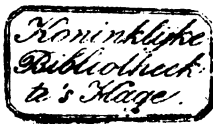
~~IV F. 477~~

10.2042..
674 B195

NEËRLANDS LAATSTE VLAG

OP HET

GRONDGEBIED VAN BELGIË.

'S GRAVENHAGE,
BIJ DE ERVEN DOORMAN.
1857.

Aan het behoud van *Lillo* en *Liefkenshoek* hechte de Koning een' zeer
hooge waarde.

J. C. KOOPMAN, Zr. Ms. *Zeemagt
voor Antwerpen*, pag. 114.

Aan den ondergeteekende is heden, — bij zijn
terugkeer van eene korte afwezigheid uit 's Gra-
venhage, — ter hand gekomen een dichtstuk, ge-
titeld : « *Aan Neêrlands laatste vlag op het
« Grondgebied van België* », waarmede is bedoeld
de Neêrlandsche vlag op de Citadel van Antwerpen.

Die allusie is onjuist, en daarmede wordt te
kort gedaan aan de eervolle handhaving van Neêr-
lands vlag op de Forten *Lillo* en *Liefkenshoek*.

De bezettingen van die Forten, bezielde met denzelfden geest als die van hunne brave en door hen hoog geschatte wapenbroeders van de Citadel van Antwerpen, waren gereed en bereid, om hunne vlag tot het uiterste te verdedigen tegen de Fransche strijdkrachten, die zij vertrouwden, dat na den val van het Kasteel van Antwerpen naar hen zouden worden gekeerd. — Die bezettingen verwachtten en wenschten zulks! en de ondergeteekende is aan de nagedachtenis van den braven toenmaligen Kolonel, later Generaal БАКЕ, aan wien het Opperbevel over deze Forten was toebetrouwd, de hulde verschuldigd, dat hij geene zorgen en moeite spaarde voor eene verdediging die, gerekend naar de geestdrift welke de bezettingen bezielde, tot het uiterste zoude volstreden zijn.

De vastberadene en krachtvolle houding door die bezettingen voortdurend aan den dag gelegd, heeft gewis de vermeestering dezer Forten — omringd van inundatiën als zij waren — geens-

zins als eene gemakkelijke taak doen beschouwen. Alhoewel zij door den vijand waren opgeëischt, is Neêrlands vlag ook na den val der Citadel van Antwerpen, nog geruimen tijd op deze Forten blijven waaijen en alzoo met eere gehandhaafd gebleven, tot zoo lang als later, ten gevolge van vredes-tractaten, het intrekken van dezelve bevolen is.

Van welk belang de Fransche Maarschalk GÉRARD het rekende, dat *Lillo* en *Liefkenshoek* in de capitulatie der Citadel van *Antwerpen* zouden begrepen worden, blijkt uit de bewoordingen der capitulatie zelve:

« *La garnison en sortira avec les honneurs de la guerre et sera prisonnière de guerre.*
 » *Toutefois le Maréchal GÉRARD s'engage à la faire reconduire à la frontière de Hollande,*
 » *où les armes lui seront rendues, aussitôt que Sa Majesté le Roi de Hollande aura ordonné la remise des forts de Lillo et de Liefkenshoek.* »

Wat deed Koning WILLEM I? getrouw aan

zijn beginsel, «geene transactie met onregt,» was zijn antwoord: *Je maintiendrai*.

Lillo en *Liefkenshoek* bleven door ons bezet; onze vlag bleef er wapperen, maar ook de bezetting der Citadel van Antwerpen ging in krijgsgevangenschap naar Frankrijk.

Welken onaangename indruk de tijding, dat *Lillo* en *Liefkenshoek* niet door de Nederlandsche troepen werden ontruimd, te Parijs maakte, blijkt uit de *Staats-Courant* van 1 Januarij 1833, bladzijde 4.

Was de dichter met die historische feiten onbekend?!

De ondergeteekende waardeert, even zeer als de dichter, de daden van de dappere verdedigers der Citadel van Antwerpen. Hij rekent dezelve boven zijnen lof verheven! Hij sympathiseert alzoo volkomen met de gevoelens, die den dichter tot het maken van zijne verzen hebben opgewekt. Maar zulks kan des ondergeteekenden's sympathie niet verkleinen voor zijne

brave strijdmakkers, met welke hij den barren winter vol ontberingen, omringd van den vijand, in en op de inundatiën der Forten *Lillo* en *Liefkenshoek*, alwaar menige daad van devouement plaats vond, heeft doorgebracht. Bezettingen van welker uitmuntende geest van vaderlands-liefde en van discipline hij dagelijks getuige was.

Indien de bezettingen der beide Forten zich hebben moeten getroosten, geene meerdere blijken te kunnen geven van den geest, die hen bezielde; indien hun werkkring en houding als het ware geheel is verduisterd geworden, door de zoo veel meer sprekende daden, waarvan die van de Citadel het geluk ondervonden, zoo ruimschoots bewijzen te mogen leveren: zoo moet zulks toch niet ontaarden in eene geheele miskenning, zóó zelfs dat, na slechts 25 jaren tijdsverloop, de titel van een in ons vaderland verspreid wordend dichtstuk zoude kunnen aanleiding geven tot het geloof, dat na den val van de Citadel van Antwerpen de Nederlandsche vlag

op het grondgebied van België niet met eere zoude gehandhaafd zijn gebleven.

Het is om zoodanig een onregt te stuiten, om verdere miskenning van zoo trouw bewezene diensten te voorkomen, en om de zuivere waarheid in het belang van de geschiedenis te herstellen, dat de ondergeteekende zich opgewekt heeft gevoeld, deze regelen ter neder te schrijven.

Maar de ondergeteekende kan zich bij deze gelegenheid niet bedwingen, om ook eenige woorden toe te wijden aan zijne brave strijdmakkers, die zich nu ook 25 jaren geleden, zoo wakker hebben gedragen tegen de afdeelingen van datzelfde Fransche leger, hetwelk de Citadel belegerde. Hij bedoelt zijne wapenbroeders der Nederlandsche Marine van de toenmalige zoogenaamde *Beneden-Schelde*, die toen herhaaldelijk bloedige gevechten tegen de Fransche korpsen hebben doorgestaan; getuige de gevechten voor *Kruis-schans*, met onze schepen *Euridice*, *Proserpine* en *Curaçao*, waarbij onze

vlootvoogd, de Schout-bij-Nacht LEWE VAN ADUARD roemvol sneuvelde; — getuige de zeer bloedige strijd aan *den Doel*, waarbij zoo velen gedood of gewond werden, die door zijnen opvolger, den toenmaligen kapitein ter zee LUCAS, dapper werden aangevoerd, welke tegenwoordige Vice-Admiraal in gemoede loffelijke getuigenis kan geven van de geestdrift, die de onzen bij die gelegenheid bezielde. En zouden *diegenen*, die met eene afdeeling (1) van hetzelfde Fransche leger, hetwelk de Citadel belegerde, te strijden hadden, — zouden zij, die alzoo aan dezelfde Campagne deel namen, — zij, die daarbij moedig en bloedig hebben gevochten, zouden zij niet, even als het personeel der flotille aan het Vlaamsche hoofd gestationneerd, — al zijn zij niet in krijgsgevangenschap geraakt, — mogen begunstigd worden met eene medaille, die ten ge-

(1) De divisie onder den Franschen generaal SEBASTIANI, die verklaard heeft, dat de strijd aan *den Doel* een der hardnekkigste gevechten van die dagen is geweest.

volge van de handhaving van Neêrlands regten op de Citadel van Antwerpen werd uitgereikt. En zoo er dan al tusschen het eene gedeelte der Marine op de Schelde en het andere onderscheid moest bestaan, zou dan des noods die medaille voor de *beneden-Schelde* niet aan een ander lint kunnen gedragen, of op de medaille zelve voor hen, het een of ander teeken van onderscheid kunnen worden aangebragt?

Zijne Koninklijke Hoogheid de toenmalige Erfprins van Oranje, thans onze geëerbiedigde Koning WILLEM III, bevond zich daags na het gevecht voor de *Kruis-schans* op ons Schelde-slagveld en was getuige van de vernielingen, die de negen in het fregat *Euridice* geworpene houwitseren hadden aangerigt, — bij welke gelegenheid de Marine hare pligten had betracht, haren Vlootvoogd verloren, maar het vijandelijke vuur van de *Kruis-schans* tot zwijgen had gebragt.

Sedert dien tijd hebben de schepelingen van

de zoogenaamde Beneden-Schelde nederig en met bescheidenheid de miskennis gedragen, dat zij geheel op den achtergrond zijn geschoven en uitgesloten geworden van het herinnerings-teeken, hetwelk voor de handhaving van Neêrlands regten op de Citadel van Antwerpen is uitgereikt, en waaraan zij toch een zoo belangrijk deel namen. — Maar zij mogen nog vertrouwen, dat de tegenwoordigheid van den toenmaligen Erf-Prins van Oranje voor hen niet zal verloren zijn gegaan.

Doch wat daar ook van zij, vergeten of erkend, zoo veel is zeker, dat de vlag van de Antwerpsche Citadel niet de laatste Nederlandsche driekleur was, die op Belgisch grondgebied te land of te water bleef wapperen.

's GRAVENHAGE, den 21 Junij 1857.

H. A. VAN KARNEBEEK,

Kommanderende destijds de Inundatie-
Flotille en de gedebatkeerde matrozen
op het Fort Lillo.

